

No usaràs el nom de la ciència debades

Rafael Garcia-Molina

Departamento de Física

Centro de Investigación en Óptica y Nanofísica

Universidad de Murcia

UNIVERSIDAD DE
MURCIA

Rafael Garcia Molina

rgm@um.es

bohr.inf.um.es/miembros/rgm

No usaràs el nom de la ciència debades

La ciència pren la paraula

Alacant, 24 de juliol de 2013

Pseudociència

...afirmació, creença o pràctica que, malgrat presentar-se com científica, no es basa en un mètode científic vàlid, li falta plausibilitat o el recolzament d'evidències científiques o no pot ser verificada de forma fiable.

...afirmación, creencia o práctica que, a pesar de presentarse como científica, no se basa en un método científico válido, le falta plausibilidad o el apoyo de evidencias científicas o no puede ser verificada de forma fiable.

Pseudociència-paraciència

Altres èpoques

- **ovnis, visitas d'extraterrestres (Erich von Daniken...)**

ovnis, visitas de extraterrestres (Erich von Daniken...)

- **triangle de les Bermudes**

triángulo de las Bermudas

- **percepció extrasensorial (EPS)**

percepción extrasensorial (EPS)

- **psíquics, persones amb poders sobrenaturals (Uri Geller -doblador de culleres, componedor de rellotges-, simples trucs màgics)**

psíquicos, personas con poderes sobrenaturales (Uri Geller -doblador de cucharas, arreglador de relojes, simples trucos mágicos)

Pseudociència-paraciència

Altres èpoques

- **aures (fotografia Kirlian)**

auras (fotografía Kirlian)

- **poder de la piràmide**

poder de la pirámide

- **meditació trascendental**

meditación trascendental

- **obtenció d'energia lliure (violació dels principis de la termodinàmica)**

obtención de energía libre (violación de los principios de la termodinámica)

Pseudociència-paraciència

Actual

- **homeopatia**

homeopatía

- **dietes miracle**

dietas milagro

- **falsa publicitat -neteja, salut...- “científicament provat” (maxical, ecobolas, de memory...)**

falsa publicidad -limpieza, salud...- “científicamente probado” (maxical, ecobolas, de memory...)

- **productes absurdes (polseres: Power Balance, magnètiques...)**

productos absurdos (pulseras: Power Balance, magnéticas...)

Pseudociència-paraciència

Actual

- **moviment antivacunes**

movimiento antivacunas

- **dianètica - cienciologia**

dianètica – cienciología

- **creacionisme**

creacionismo

Pseudociència-paraciència

Eterns

- **profecies**

profecías

- **saurís**

zahorías

- **aparicions espectrals, sorolls, psicoquinesi... (normalment relacionats amb la comunicació amb difunts)**

apariciones espectrales, ruidos, psicoquinesis... (normalmente relacionados con la comunicación con difuntos)

Pseudociència-paraciència

Eterns

- **astrologia**

astrología

- **endevinació**

adivinación

Els sonats creuen en les seues teories.

Els xarlatans, no.

Una persona pot ser ambdues coses.

[M. Gardner]

Los chiflados creen en sus teorías.

Los charlatanes, no.

Una persona puede ser ambas cosas.

El mercat de productes (llibres, tractaments, sessions...) pseudocientífics genera enormes beneficis

*El mercado de productos (libros, tratamientos, sesiones...) pseudocientíficos
genera enormes beneficios*

Cal denunciar i desemmascarar qui usa el nom de la ciència debades

Hay que denunciar y desenmascarar a quienes usan el nombre de la ciencia en vano

